

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 29 0 P 038130 23 Gž
Tuzla, 13.09.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Edina Buljubašića, kao predsjednika vijeća, Aide Škripić i Safeta Hajdarbegovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.K.1, sin O. iz V.G., općina K. i M.K.2 rođ. H., kći H. iz V.G., općina K., oboje zastupani po punomoćniku Salihu Mehanoviću advokatu iz Kalesije, protiv tuženih A.K., sina O. iz V.G., općina K., S.H. rođ. K., kći O. iz V.D., općina K., O.K., sin O. iz V.G., općina K. i M.K., sin O. iz V.G., općina K., radi podjele/utvrđivanja bračne stečevine, v.sp. 900,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Kalesiji broj 29 0 P 038130 21 P od 11.05.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 13.09.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Tužitelji se odbijaju sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom stavom prvim izreke odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„UTVRĐUJE SE da je porodični objekt dimenzija 10,80x9,05 m, spratnosti: prizemlje + potkrovlje sa dograđenom zidanom garažom uz objekt i kotlovnicom dimenzija 9,05x3,40m, garažom dimenzija 7,70 x7,00m spratnosti: prizemlje + veliki tavan sa ostavom dimenzija 1,90x4,05 m i vanjski WC dimenzija 1,40x3,00 m izgrađeni na parceli označenoj kao k.č. broj 1268 zv. „H.“ Kuća i zgrada u površini od 65 m², dvorište u površini od 500 m² i Voćnjak 4. klase u površini od 417 m² upisana u posjedovni list broj 691 KO ... i zk. ul. br. 972 KO ... sa zemljištem pod objektom i zemljištem potrebnim za redovnu upotrebu objekta u površini od 417 m² koje u naravi čini cijelu opisanu parcelu, a sve prema nalazu vještaka geodetske struke Imamović Fahrudina i Skici lica mjesta od 14.06.2022. godine i nalazu vještaka građevinske struke Čačković Ibrahima od juna 2022. godine koji nalazi i Skica lica mjesta su sastavni dio ove presude, bračna stečevina M.K.1 sina O. iz V.G., općina K., i M.K.2 rođ. H. kći H. iz

V.G., općina K., koju su oni zajednički stekli tokom trajanja braka, a što su tuženi dužni priznati i omogućiti tužiteljima da se u Službi za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne odnose Općine Kalesija i zemljišnim knjigama Općinskog suda u Kalesiji izvrši izdvajanje opisane parcele zajedno sa opisanim objektima izgrađenim na toj parceli iz zaostavštine ostavioca O.(O.)K. iz V.G., općina K., i na istom umjesto ostavioca upišu tužitelji kao suposjednici u dijelu od po $\frac{1}{2}$ u Službi za prostorno uređenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Kalesija i kao suvlasnici u dijelu od po $\frac{1}{2}$ u zemljišnim knjigama Zemljišnoknjižnog ureda Općinskog suda u Kalesiji kao i da tužiteljima solidarno nadoknade troškove postupka sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja“,

Stavom drugim izreke odbijen je eventualni tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„UTVRĐUJE SE da su ulaganja u izgradnju porodičnog objekta dimenzija 10,80x9,05 m, spratnosti: prizemlje + potkrovlje sa dograđenom zidanom garažom uz objekt i kotlovnicom dimenzija 9,05x3,40 m, izgrađenog na parceli označenoj kao k.č. broj 1268 zv. „H.“ Kuća i zgrada u površini od 65 m², Dvorište u površini od 500 m² i Voćnjak 4. klase u površini od 417 m² upisana u posjedovni list broj 691 KO ... i zk. ul. br. 972 KO ... u visini od ukupno 97.014,00 KM prema osnovnom nalazu od juna 2022. godine i dopuni nalaza od novembra 2022. godine izrađenim od strane vještaka građevinske struke Čačković Ibrahima iz Tuzle, koji osnovni nalaz i dopuna nalaza su sastavni dio ove presude, su bračna stečevina tužitelja, M.K.1 sina O. iz V.G., općina K., i M.K.2 rođ. H. kći H. iz V.G., općina K., koja su oni zajednički ulagali u izgradnju opisanog porodičnog objekta tokom trajanja braka, pa se obavezuju tuženi kao zakonski nasljednici iza ostavioca, O.(O.)K. iz V.G., općina K., da solidarno isplate tužiteljima navedeni iznos kao i da tužiteljima solidarno nadoknade troškove postupka sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja“, u cijelosti kao neosnovani.

Stavom trećim izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv navedene presude, pravovremeno su žalbu izjavili tužitelji iz svih razloga predviđenih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, te iz razloga navedenih u žalbi predlažu da se žalba usvoji, prvostepena presuda preinači na način da se u cijelosti usvoji osnovni ili eventualni tužbeni zahtjev tužitelja, te da se tuženi solidarno obavežu da tužiteljima naknade potraživane troškove prvostepenog postupka, uvećane za troškove sastava žalbe u iznosu od 1.160,00 KM, ili da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbi i razloga predviđenih odredbom člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem

tekstu skraćeno: ZPP), ovaj sud je našao da žalba nije osnovana, iz sljedećih razloga:

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja za utvrđivanje da stambeni i pomoćni objekti zajedno sa zemljištem potrebnim za redovnu upotrebu istih, a poblize označenih u stavu prvom izreke predstavljaju bračnu stečevinu tužitelja, te da su dosljedno tome tuženi dužni trpiti da se izvrši izdvajanje opisane parcele zajedno sa opisanim objektivima izgrađenim na toj parceli iz zaostavštine ostavioca O.K., te da se tužitelji na istima umjesto ostavioca upišu kao suposjednici i suvlasnici sa dijelovima od po 1/2, s tim da su tužitelji shodno odredbi člana 55. stav 4. ZPP postavili i eventualni tužbeni zahtjev kojim su tražili da se utvrdi da bračnu stečevinu tužitelja čine novčana sredstva od ukupno 97.014,00 KM uložena u izgradnju porodičnog stambenog objekta na parceli sve poblize opisano u stavu drugom izreke ožalbene presude, te da se tuženi kao zakonski nasljednici iza ostavioca O.K. solidarnu obavežu na isplatu navedenog iznosa.

Tužitelji su osnovni (primarni) tužbeni zahtjev sa sadržinom kao u stavu prvom izreke zasnivali na činjeničnim tvrdnjama da su od zaključivanja braka 1998. godine živjeli u zajedničkom domaćinstvu sa roditeljima tužitelja M.K.1, u porodičnoj kući koju je otac tužitelja M.K.1 izgradio na parceli poblize opisanoj u petitu postavljenog tužbenog zahtjeva, da je predmetna kuća bila trošna radi čega su tužitelji isključivo svojim sredstvima iz temelja izgradili novi porodični stambeni objekat, koji je predmet postavljenog tužbenog zahtjeva, a kako se nekretnina sa opisanim stambenim objektom u zemljišnim knjigama i katastarskom operatu i dalje vodi kao posjed i vlasništvo umrlog oca-ostavioca O.K., to su tužitelji u odnosu na označene tužene kao zakonske nasljednike istog, postavili osnovni tužbeni zahtjev sa sadržinom kao u stavu prvom izreke, dok su eventualni (podredni) tužbeni zahtjev zasnivali na tvrdnjama da prema nalazu i mišljenju vještaka građevinske struke Ibrahima Čačkovića tržišna vrijednost predmetnog objekta iznosi 97.014,00 KM, pa obzirom da su tužitelji isključivo svojim sredstvima izgradili predmetni objekat, to su tuženi, braća i sestra tužitelja M.K.1, kao zakonski nasljednici umrlog oca dužni tužiteljima solidarno isplatiti potraživani iznos u visini utvrđene tržišne vrijednosti objekta.

U postupku koji je prethodio donošenju ožalbene presude tuženi su osporili činjenične navode na kojima su tužitelji zasnivali osnovni i eventualni tužbeni zahtjev, navodeći da je otac O.K. za života još 1980. godine započeo izgradnju stambenog objekta na parceli poblize označenoj u petitu osnovnog i eventualnog tužbenog zahtjeva, da su se 1985. godine uselili tužitelj M.K.1 i tuženi sa svojim roditeljima u stambeni objekat, da nakon što su tuženi formirali svoja posebna porodična domaćinstva u kući sa roditeljima ostali su živjeti tužitelji kao bračni partneri sve do 2007. godine kada su se odselili i prešli živjeti u kupljene nekretnine u D., da su M.K.1 i tuženi kao braća i sestra prema svojim mogućnostima doprinosili izgradnji objekta započetog od strane oca, a da su tužitelji, obzirom da su ostali živjeti u kući sa roditeljima izvršili određena ulaganja u predmetni

objekat u smislu da je promijenjena stolarija i parketi, promijenjen je crijep na krovu, uvedeno etažno grijanje, dograđena je garaža i vanjski WC.

Prema razlozima datim u obrazloženju ožalbene presude može se zaključiti da je odluku o odbijanju osnovnog i eventualnog tužbenog zahtjeva tužitelja sa sadržinom kao u izreci ožalbene presude, prvostepeni sud donio pravilnom primjenom pravila o teretu dokazivanja iz člana 126. ZPP, pri tome iznoseći pravilan stav da tužitelji svoje tvrdnje na kojima su zasnivali osnovni i eventualni tužbeni zahtjev nisu dokazali na odgovarajući način u smislu odredbi člana 7. stav 1. i 123. ZPP, radi čega i snosi rizik donošenja odluke na svoju štetu, te nastojanje tužitelja da iznesenim žalbenim navodima ospore pravilnost ožalbene presude u cijelosti se ukazuje neprihvatljivim.

Prvenstveno ovaj sud nalazi, da činjenični navodi na kojima se temelji osnovni tužbeni zahtjev, bez obzira što iz sadržine istog slijedi da se traži utvrđivanje da izgrađeni objekat na imovini prednika tuženih predstavlja bračnu stečevinu tužitelja, ukazuju da se u konkretnom slučaju ne radi o imovinskom odnosu koji je u okviru bračne stečevine i koji je podvrgnut pravilima bračnog imovinskog režima, već se radi o utvrđivanju prava suvlasništva i suposjeda tužitelja kao bračnih partnera stečenog u široj porodičnoj zajednici koji se ima utvrditi prema kriterijima koji važe za sticanje vlasništva odnosno suvlasništva, što u konkretnom slučaju znači prema nesumnjivo dokazanom faktičkom doprinosu. Stoga su po ocjeni ovog suda tužitelji bili dužni, u postupku koji je prethodio donošenju ožalbene presude, na odgovarajući način dokazati da li je i kakav postojao sporazum između tužitelja i prednika stranaka (oca tuženih i prvotuzitelja M.K.1) u pogledu izgradnje predmetnog stambenog objekta, odnosno konkretno da li je postignut sporazum da tužitelji kao bračni partneri ulažu svoja novčana sredstva u izgradnju predmetnog objekta u cilju da isti, zajedno sa zemljištem potrebnim za redovnu upotrebu istog, predstavlja isključivo suvlasništvo i suposjed tužitelja, a što je od strane tužitelja izostalo, pa kako tužitelji nisu dokazali ove relevantne činjenice po ocjeni ovog suda, a suprotno žalbenim navodima tužitelja, ne postoje materijalno-pravne pretpostavke iz kojih proizilazi osnovnost primarnog (osnovnog) tužbenog zahtjeva.

Neosnovano tužitelji u žalbi ističu da je prvostepeni sud propustio sveobuhvatno i kritički cijeliti izvedene dokaze, posebno iskaze parničnih stranaka, odnosno da je iste cijenio isključivo na štetu tužitelja. Slobodna ocjena izvedenih dokaza predstavlja metod na osnovu kojeg sud stiče uvjerenje o činjeničnom stanju odlučnom za donošenje odluke, te slobodnoj ocjeni dokaza od strane prvostepenog suda, posebno iskaza parničnih stranaka, žalitelji ne mogu s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu ovog izvedenog dokaza na način kako to u žalbi iznose, zanemarujući pri tome činjenice i navode koje je iznijela suprotna stranka u postupku i koje je prvostepeni sud morao suprotstaviti navodima žalitelja, kako je to i učinio u ožalbenoj presudi. S tim u vezi, na pravilnost ožalbene presude ne može biti od uticaja žalbeno polemisanje tužitelja u pogledu njihovog novčanog ulaganja u porodični objekat, te ocjene iskaza tuženih na ove okolnosti, a

na način kako to žalitelji u žalbi iznose, u situaciji kada tužitelji nisu dokazali da je postojao izričit ili prećutan sporazum u široj porodičnoj zajednici da tužitelji ulažu svoja novčana sredstva u objekat koji je izgradio prednik stranaka isključivo za sebe u namjeri da steknu suvlasništvo i suposjed na istom, te po ocjeni ovog suda najveći doprinos i učešće tužitelja u izgradnji objekta, na način kako su to u prvostepenom postupku isticali i na čemu u žalbi istrajavaju, bez sporazuma o spornoj gradnji ne može predstavljati osnov za sticanje prava suposjeda i suvlasništva tužitelja, već samo osnov prvotuzitelju M.K.1 za ostvarivanje prava shodno odredbi člana 35. Zakona o nasljeđivanju, u ostavinskom postupku iza umrlog prednika-oca O.K., a koji postupak prema navodima žalitelja iz žalbe nije pravosnažno okončan.

Pravilno je prvostepeni sud stavom drugim izreke ožalbene presude odbio u cijelosti kao neosnovan eventualni tužbeni zahtjev, ali ne iz razloga datih od strane prvostepenog suda, već zbog nedostatka pasivne legitimacije. Naime, eventualnim tužbenim zahtjevom tužitelji u odnosu na označene tužene kao zakonske nasljednike umrlog ostavioca O.K., zahtijevaju da im na ime izvršenih ulaganja u izgradnju objekta, поближе opisanog u stavu drugom izreke, isplate solidarno iznos od ukupno 97.014,00 KM, što predstavlja prema nalazu i mišljenju vještaka građevinske struke tržišnu vrijednost predmetnog objekta. Međutim, u situaciji kada iz utvrđenja prvostepenog suda slijedi, a što se ni žalbom žalitelja ne dovodi u sumnju, da je predmetna parcela sa izgrađenim objektom, upisana u pl. listu broj 691 KO ... i zk. ulošku broj 972 KO ... kao posjed i vlasništvo sa dijelom 1/1 umrlog prednika-oca O.K., da je ista bila predmet raspravljanja u ostavinskom postupku iza umrlog ostavitelja, ali da proglašeni zakonski nasljednici po rješenju o nasljeđivanju broj 29 O O 023538 15 O od 02.07.2019. godine nisu izvršili upis i promjene na imovini koja čini zaostavštinu ostavioca, to tuženi nisu ni pasivno legitimisani, radi čega je eventualni tužbeni zahtjev u odnosu na označene tužene u cijelosti neosnovan.

Kako ne stoje razlozi žalbe, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, pri tome imajući u vidu da tužitelji odluku o troškovima postupka sa sadržinom kao u stavu trećem izreke, osporavaju samo kroz očekivani uspjeh u sporu tužitelja, valjalo je žalbu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi, primjenom odredbe člana 226. i 235. tačka 2. ZPP.

Obzirom da tužitelji nisu uspjeli sa izjavljenom žalbom, to je primjenom člana 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP valjalo odbiti kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadu troškova na ime sastava žalbe, kako je to i sadržano u stavu drugom izreke ove, drugostepene presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Edin Buljubašić, s.r.